

[**Oluf Johansen.**]

Statshusmand, som er gaaet ind under den konjunkturbestemte Renteberegning, vil have sparet Forrentningen for $1\frac{2}{3}$ Aar i alt. Saa meget betyder det reelt for disse Statshusmænd. Jeg kan derfor ikke se rettere, end at man har skabt et Grundlag, der er holdbart, og at Gennemførelsen af dette Forslag, som den højtærede Landbrugsminister sagde, vil betyde, at man lægger Gift for denne Lovgivning. Det er jo ogsaa rigtigt, at Statshusmændene selv har foretaget Valget, og at der er andre Landmænd, som er meget daarligere stillede end de, der er gaaet ind under disse Vilkaar — jeg tænker her paa dem, der skal købe ude i det frie Marked.

Endelig stiller den ærede Forslagsstiller Forslag om, at man — frit oversat — selv kan bestemme, naar man vil have sin Rentegæld skrevet til Hovedstolen. Jeg tror ikke, at dette er rigtigt eller holdbart. Jeg ved, at før man fik den konjunkturbestemte Rente, var der Statshusmænd, som ved forskellige Love og Tekstanmærkninger fik skrevet til Hovedstolen flere af deres Terminsydelser, men da vi gennemførte den konjunkturbestemte Rente, blev det fastslaaet, at man herefter nødig skulde lade foretage Tilskrivninger. Men jeg skal erkende, at Forholdene jo kan være saadanne for adskillige Husmænd, at de uden egen Skyld er i Vanskelighederne, og jeg skal heller ikke indvende noget imod, at der gives saadanne Mulighed for at tilskrive Rentegæld til Hovedstolen.

Som sagt, jeg skal gerne i Udvalget være med til Spørgsmaalenes Undersøgelse, men jeg er af den Opfattelse, at her er et Lovforslag, som just ikke er krævet af det store Flertal af dem, det drejer sig om, og som den danske Husmandsbævegelse aldeles ikke har givet sin Tilslutning til eller arbejdet for.

Den ærede Forslagsstiller udtalte før, at Forholdene blandt Statshusmændene var uhyre vanskelige, fordi mange af dem havde faaet alt for smaa og alt for daarlige Brug. Man kan til enhver Tid diskutere, hvor gode eller daarlige de forskellige Brug er — det skal jeg ikke komme ind paa —, men jeg vil gerne sige, at 4. Oktober-Loven fastslog 10 Tdr. Land-Stedet som Husmandsstedet her i Landet, og ved den senere Tids Udstykning og de senere Jordlove er vi naaet til at forhøje Jordtilliggendet saaledes, at vi nu er oppe paa 13, 14, 15 Tdr. Land, hvor det drejer sig om middelgod Jord.

Det er jo meget let, naar der er Vanskeligheder, saa at komme til Staten og sige, at nu skal Staten tage sig af Vanskelig-

hederne, men for nogle af Statshusmændene kan der jo være andre Ting, som man kan pege paa som mere betydende Grunde til, at der er Vanskeligheder. Jeg mindes, at jeg for en to—tre Aar siden ved et Møde i Sydjylland stod over for en af det ærede Medlems Partifæller, der meget stærkt beklagede Statshusmændenes Stilling. Han havde et specielt sørgeligt Eksempel at kunne fremlægge, en Statshusmand, der var saa og saa daarligt stillet, og saa fik han sagt: Men han fik jo kun 8 Svinekort om Aaret. Da jeg fik Ordet, sagde jeg til vedkommende: Jeg kan godt forstaa det, men saa ligger det nær for Bondepartiet — dengang hed det Det frie Folkeparti — at sørge for, at denne Mand faar bedre Arbejdsvilkaar, faar flere Svinekort, men det kunde vi ikke blive enige om. Altsaa, naar andre skal betale, saa er man med, men naar det drejer sig om en reel Fordeling, melder man Pas fra den Side.

Det ærede Medlem nævnte, at Statshusmændene heller ikke kunde komme ind under Saneringsloven. Men der er dog aabnet en Mulighed ved Lovens Revision. Imidlertid er der en praktisk Vanskelighed, og det er den, at man ikke med Fordel kan faa et Laan saneret til 4 pCt., og for mange af Statshusmændene gælder det, at en Del af det Beløb, det drejer sig om at faa ind under Saneringsloven, ifølge Placeringen i Forvejen er rentefri.

Til Slut skal jeg sige, at mit Parti ikke gaar til Udvalgsarbejdet med stor Forventning, men vi vil gerne være med til at foretage Undersøgelser i Forbindelse med Spørgsmaalet, og først naar Undersøgelserne er tilendebragt, er Grundlaget for en virkelig Drøftelse af Spørgsmaalet til Stede.

Ministeren for Landbrug og Fiskeri (Bording): Den ærede Forslagsstillers Udtalelse i Talens Begyndelse var karakteristisk for det ærede Medlems ejendommelige Forhold til Sandheden. Det ærede Medlem begyndte med at sige, at jeg havde afvist Forslaget og i mine Udtalelser kun vist Sympati for Landbruget ved at henvise til, at de har billige Fødevarer. Hvis det ærede Medlem havde hørt en Smule efter, hvad jeg sagde, og havde fulgt den Lovgivning, jeg har været med til at gennemføre i de senere Aar, vilde han vide, at jeg har været med til at give Statshusmændene meget større Laan i 1ste Prioritet og Laan til en meget lavere Rente, end andre Landmænd kan faa, og at disse Laan er ydet uden Kurstab, hvilket alt sammen betyder en meget større Lettelse i Laanvilkaarene,